

Nr D.MO.40 Załącznik do Zarządzenia
z dnia 20.12 2019 r.

Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Opolu

45-836 OPOLE, ul. Wrocławska 170

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

**dla budynku biurowego B
w Opolu przy ul. Wrocławskiej 170**

Opracował: uprawniony specjalista JERZY SZYMAŃSKI	Data: listopad 2019 r.	Podpis: Cherazy - Technik Pożarnictwa Specjalista ds. Przeciwpowodzi
Zatwierdził: Opolski Wojewódzki Lekarz Weterynarii Wacław BORTNIK	Data: listopad 2019 r.	Podpis: Opolski Wojewódzki Lekarz Weterynarii Wacław Bortnik

SPIS TREŚCI:

Strony:

1. Zarządzenie <u>D.MO.40.2019</u>	
..... z dnia <u>20.12</u> 2019r.....	3-4
2. Cel Instrukcji, charakterystyka obiektu.....	5-8
3. Potencjalne źródła powstania pożaru, drogi rozprzestrzeniania pożaru.....	9-10
4. Zasady zapobiegania możliwościom powstania pożarów i zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych.....	11-12
5. Sprzęt gaśniczy.....	13-21
6. Zasady postępowania w przypadku powstania pożaru	22-23
7. Ustalenia organizacyjne.....	24-28
8. Organizacja i programy szkoleń.....	29-31
9. Podstawy prawne.....	32
10. Instrukcja postępowania na wypadek pożaru.....	33-34
11. Zezwolenie na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych.....	35
12. Oświadczenie pracownika.....	36
13. Program szkolenia z zakresu ochrony p.poż.....	37
14. Wykaz osób do powiadomienia o pożarze.....	48
15. Instrukcja alarmowa (akty terroryzmu).....	39-41
16. Karta aktualizacji IBP.....	42
17. Plany ewakuacji	

ZARZĄDZENIE NR 21040/2019
Opolskiego Wojewódzkiego Rejonu Weterynarii
z dnia 20.12.2019 r.

w sprawie wprowadzenia **Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego** dla budynku biurowego B w Opolu przy ul. Wrocławskiej 170, będącym własnością skarbu państwa, pozostającym w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii.

Na podstawie: rozdział 2, §6, pkt 1, Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz.719), zarządzam co następuje:

§ 1

Wprowadzam do użytku służbowego **Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego** dla budynku biurowego B, WiW w Opolu, przy ul. Wrocławskiej 170, określającą zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku i pomieszczeń, zasady postępowania na wypadek pożaru oraz obowiązki pracowników i innych osób przebywających w obiekcie w zakresie zapobiegania pożarom i ich zwalczania, stanowiącą załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§ 2

Wprowadzam następujące zasady zaznajomienia pracowników z przepisami przeciwpożarowymi:

1. Zaznajamianie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi należy realizować w ramach szkolenia wstępnego, celem jest zapoznanie ich z postanowieniami niniejszej Instrukcji, a w szczególności z:
  - a/ przyczynami powstania i rozprzestrzeniania się pożarów,
  - b/ sposobami eliminacji zagrożenia pożarowego,
  - c/ przepisami dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej,
  - d/ zadaniami i obowiązkami pracowników w zakresie zapobiegania pożarom,
  - e/ zadaniami i obowiązkami pracowników w wypadku powstania pożaru,
  - f/ warunkami prowadzenia ewakuacji ludzi i mienia,
  - g/ zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych.

Dokumentację stanowi oświadczenie pracownika – załącznik nr 2.
Dokumentację szkoleń i oświadczeń pracowników prowadzą i przechowują odpowiednio wyznaczeni przez Zarządzającego

pracownicy ds. administracji i kadr.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Opolski Wojewódzki Lekarz Weterynarii

Wacław BORTNIK

CEL INSTRUKCJI

Celem instrukcji bezpieczeństwa pożarowego jest zapewnienie maksymalnej ochrony osobom przebywającym w budynku biurowym WIW w Opolu, na podstawie analizy istniejących warunków technicznych obiektu, zastosowanych zabezpieczeń przeciwpożarowych i ustaleń organizacyjnych w zakresie zapobiegania pożarom i postępowania na wypadek pożaru.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 roku, w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz. 719), instrukcja jest opracowana indywidualnie dla danego obiektu, ze względu na rodzaj pomieszczeń i prac w nim wykonywanych.

Instrukcja powinna być poddawana okresowej **aktualizacji**, co najmniej **raz na dwa lata**, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

Budynek B, biurowy zlokalizowany jest w Opolu przy ulicy Wrocławskiej 170, stanowi element kompleksu budynków wolnostojących na działce (numer 17/9, ark 61) o łącznej powierzchni gruntów 57.452,00 m².

Elewacja południowa z wejściem głównym.

Zachodnie wyjście ewakuacyjne.

Teren działki jest terenem płaskim, częściowo utwardzonym (drogi wewnętrzne, parkingi, chodniki), z nielicznymi elementami starodrzewu mieszanego. Dojście i dojazd do budynku prowadzi poprzez zjazd z ulicy Wrocławskiej na parking przed wejściem głównym, następnie drogi wewnętrzne okalające z trzech stron cały teren WIW, umożliwiając

dojazd do obiektów przez trzy prowadzące na teren kompleksu bramy wjazdowe.

Północna brama wjazdowa.

Zjazd z ulicy Wrocławskiej.

Brama wjazdowa od zjazdu wschodniego (szerokość 3,80 m):

Przyłącze gazowe budynku znajduje się na elewacji, przy wejściu zachodnim:

Przyłącze gazowe budynku B na elewacji zachodniej.

Przeciwpozarowy wyłącznik prądu znajduje się na zewnątrz budynku, na prawo od wejścia głównego na elewacji południowej:

Przeciwpozarowy wyłącznik prądu.

Budynek został wzniesiony w technologii szkieletowej i przekazany do użytkowania w 1985 r. Posiada dwie kondygnacje nadziemne, bez podpiwniczenia. Z poziomu parteru, na zewnątrz budynku prowadzi 7 wyjść ewakuacyjnych.

Główną konstrukcję nośną budynku stanowi szkielet stalowy, ściany osłonowe wykonane są z cegły szczelinówki, ściany wewnętrzne z cegły dziurawki i systemowe GK. Stropy o grubości 24 cm wykonano z płyt kanałowych. Stropodach wentylowany z płyt korytkowych na ściankach ażurowych przekryty papą na lepiku. Schody główne i boczne wykonano jako żelbetowe, wylewane na budowie.

Charakterystyczne dane techniczne budynku:

- wysokość	8,18 m
- powierzchnia zabudowy	1.648,60 m ²
- powierzchnia użytkowa	2.735,13 m ²
- kubatura	9.342,75 m ³

Wysokość budynku.

Budynek wyposażony jest w instalacje:

- / instalacja wody
- / instalacja co (kotłownia lokalna)
- / kanalizacja sanitarna
- / instalacja gazowa
- / instalacja wentylacyjna (grawitacyjna i mechaniczna)
- / instalacja oświetlenia ogólnego i gniazd wtykowych 230V
- / instalacja teletechniczna
- / instalacja odgromowa
- / instalacja monitoringu

W pomieszczeniach ZHW może jednocześnie przebywać ok. 50 osób personelu i klientów.

Pracownicy i klienci jednostek organizacyjnych znajdujących się w budynku G mogą przebywać na terenie obiektu w godzinach od 6⁰⁰ do 15³⁰.

Budynek spełnia warunki ewakuacyjne w aspekcie budowlanym, w tym sensie, że zgodnie z obowiązującymi przepisami z pomieszczeń, w których mogą przebywać ludzie zapewnione są bezpieczne wyjścia prowadzące na poziome drogi komunikacji ogólnej.

Drzwi wyjściowe z budynku, stanowiące zarazem wyjścia ewakuacyjne otwierają się na zewnątrz.

Drogi pożarowe stanowią: ulica Wrocławska i drogi wewnętrzne.

Grupa wysokości: budynek niski – „N”.

Maksymalna gęstość obciążenia ogniowego w pomieszczeniach laboratoryjnych, biurowych i socjalnych nie przekracza 500 MJ/m².

Klasa odporności pożarowej budynku - „C”. B

Budynek stanowi jedną strefę pożarową.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690) z uwagi na przeznaczenie i funkcję budynek zalicza się go do budynków **użyteczności publicznej** i kwalifikuje do kategorii **ZL III** zagrożenia ludzi.

Wymagana odporność ogniowa elementów konstrukcyjnych dla budynku „C”: B

L.p.	Element budynku	Odporność ogniowa	Rozprzestrzenianie ognia	Ocena zgodności z wymaganiami
1.	Główna konstrukcja nośna	R 60	NRO	zgodne
2.	Strop	REI 60	NRO	zgodne
3.	Ściany wewnętrzne	EI 15	NRO	zgodne
4.	Konstrukcja dachu	R 15	NRO	zgodne
5.	Przekrycie dachu	E 15	NRO	zgodne
6.	Ściany zewnętrzne	EI 30	NRO	zgodne

- umyślne podpalenie.

W celu niedopuszczenia do powstania pożaru na terenie obiektu, wszyscy w nim obecni są zobowiązani do przestrzegania zasad bezpieczeństwa pożarowego.

W obiekcie i na terenie do niego przylegającym **zabronione jest wykonywanie czynności**, które mogą spowodować pożar, utrudnić prowadzenie działań ratowniczych lub ewakuacji, a w szczególności:

- używanie otwartego ognia i palenie tytoniu poza miejscami wyznaczonymi przez Właściciela, oznaczonymi napisami informacyjnymi
- prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych bez nadzoru
- spalanie śmieci, liści i odpadów w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów i obiektów
- rozpalanie ognisk lub wysypywanie gorącego popiołu i żużla w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10 metrów
- rozgrzewanie za pomocą ognia otwartego smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 metrów od obiektu
- mycie posadzek przy użyciu benzyny lub innych rozpuszczalników palnych oraz pranie odzieży roboczej w benzynie (rozpuszczalnikach)
- składowanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 metra od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100°C, oraz kablowych linii elektroenergetycznych i przewodów uziemiających
- składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji
- uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do urządzeń przeciwpożarowych (hydranty, gaśnice itp.), wyjść ewakuacyjnych, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu
- ustawiania na klatkach schodowych jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie
- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 metra od żarówki
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz sprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.

DROGI ROZPRZESTRZENIANIA POŻARU

Rozprzestrzenianie ognia może następować poprzez:

- palne elementy konstrukcyjne budynku (stropy, ściany, sufity podwieszone, okładziny ścian, itp.)
- palne elementy wystroju i wyposażenia wnętrz
- systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektroenergetycznej, rur palnych i niepalnych, których przejścia przez ściany i stropy nie są zabezpieczone materiałami o odpowiedniej odporności ogniowej.

Na przebieg i możliwości rozwoju powstałego pożaru mają wpływ takie czynniki jak:

- rodzaj i ilość nagromadzonego materiału palnego, głównie w pomieszczeniach biurowych: papier oraz materiały będące tworzywami sztucznymi
  - szybkość wykrycia pożaru
  - szybkość powiadomienia Państwowej Straży Pożarnej
  - stan techniczny budynku, głównie w zakresie: wydzieleni pożarowych ze szczególnym uwzględnieniem dróg ewakuacyjnych, wentylacji, wyposażenia w podręczny sprzęt gaśniczy, itp.
  - organizacja i praktyczne przygotowanie pracowników do właściwego zachowania się w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, oraz samo zachowanie się.
- Każdy pracownik powinien wiedzieć, że w obiekcie tego typu, czyli zaliczonym do kategorii zagrożenia ludzi, dym może stanowić największe zagrożenie dla osób w nim przebywających. Brak oddzieleni pożarowych, może spowodować rozprzestrzenianie się toksycznych produktów spalania.*

ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCIOM POWSTANIA POŻARU I JEGO SKUTKOM

W celu zapobiegania możliwości powstania pożaru i uniknięcia jego skutków należy:

- przestrzegać zakazu palenia tytoniu, palić tylko w miejscach do tego wyznaczonych
- instalację elektryczną i odgromową poddawać okresowym przeglądom zgodnie z przepisami dotyczącymi eksploatacji tych urządzeń. Protokoły z kontroli oraz badań powinny być wpisywane do książki obiektu budowlanego
- przeprowadzać kontrolę sprawności podręcznego sprzętu gaśniczego będącego na wyposażeniu budynku zgodnie

z obowiązującymi przepisami, bezwzględnie przestrzegać zasad prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych w budynku i na terenie do niego przyległym.

ZASADY ZABEZPIECZANIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

W razie zamiaru prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych, a w szczególności są to:

- prace związane z użyciem aparatów i urządzeń do cięcia i spawania metali
- prace malarsko-lakiernicze i impregnacyjne wykonywane przy użyciu wyrobów łatwo zapalnych
- prace wymagające użycia klejów o właściwościach pożarowo-niebezpiecznych (wybuchowych)
- prace wymagające użycia ognia otwartego, takie jak np. rozgrzewanie substancji bitumicznych

wymagana jest procedura szczególna, a mianowicie:

- każdorazowo, przed rozpoczęciem prac komisyjnie określić warunki bezpieczeństwa pożarowego; warunki te powinny być określone w sporządzonym protokole na ww prace
- rozpoczęcie prac może nastąpić tylko na podstawie pisemnego zezwolenia, wydanego przez Zarządzającego obiektem
- wszystkie materiały palne zabezpieczyć przed możliwością nagrzania, wpływu płomienia lub isker odsunąć na odległość min. 1,5 m od miejsca prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych, lub w przypadku niemożności, osłonić ekranami z blachy lub kocami gaśniczymi
- miejsce prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych należy zabezpieczyć dodatkową ilością podręcznego sprzętu gaśniczego ustaloną w protokole na prowadzenie ww prac
- przy prowadzeniu prac spawalniczych w pomieszczeniach obowiązuje stały dozór miejsca prowadzenia tych prac i jego najbliższego otoczenia, w czasie i na warunkach określonych przez osobę wydającą zezwolenie, bądź osobę zatrudnioną na stanowisku pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej
- po zakończeniu prac spawalniczych należy przeprowadzić kontrolę pomieszczeń sąsiednich, mającą na celu sprawdzenie, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru, oraz czy sprzęt spawalniczy został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych
- jeżeli prace spawalnicze były wykonywane w pomieszczeniach

z materiałami palnymi, lub bez dozoru, kontrolę miejsca spawania należy ponowić po upływie czterech, a następnie ośmiu godzin. Wyniki tej kontroli powinny być odnotowane w książce kontroli prac spawalniczych, za założenie i prowadzenie której czyni się odpowiedzialnym pracownika do spraw ochrony przeciwpożarowej.

Zabronione jest ze względu na zagrożenie wybuchowe wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, w których wykonywano tego samego dnia prace malarskie, lakiernicze lub impregnacyjne przy użyciu materiałów zapalnych.

Czas, po jakim można wykonywać prace spawalnicze uzależniony jest od szybkości całkowitego odparowania rozpuszczalników, które producent określa jako czas schnięcia. W stosunku do tego czasu należy przyjąć minimum dwunastogodzinną rezerwę bezpieczeństwa.

SPRZĘT GAŚNICZY I SPOSOBY PODDAWANIA PRZEGLĄDOM URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH

Budynek B WIW w Opolu wyposażony jest w:

GAŚNICE

Obowiązek wyposażenia budynku w gaśnice wynika z: rozdział 6, §32 i 33 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 07 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. Nr 109, poz.719).

Przy doborze środka gaśniczego należy wziąć pod uwagę następujące zasady:

- do gaszenia pożarów **grupy A** (w których występuje zjawisko spalania żarowego, np. drewna, papieru tkanin) stosuje się gaśnice płynowe, pianowe lub proszkowe ABC
- do gaszenia pożarów **grupy B** (cieczy palnych i substancji stałych, topiących się np. benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe lub proszkowe
- do gaszenia pożarów **grupy C** (gazów palnych np. propanu, acetylen, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe
- do gaszenia pożarów **grupy D** (metali lekkich np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone
- do gaszenia pożarów **grupy E** (urządzeń elektrycznych pod

- napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń) stosuje się zamiennie gaśnice śniegowe lub proszkowe
- do gaszenia pożarów **grupy F** (tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych) stosuje się gaśnice proszkowe i gaśnice pianowe AB

Gaśnice proszkowe – cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy, gazów palnych i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem. Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się zwłaszcza tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych (wody lub piany), mogłyby ulec zniszczeniu.

Sposób użycia gaśnicy proszkowej: wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię zaworu, skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru.

Gaśnice śniegowe – przeznaczone są do gaszenia w zarodku pożarów cieczy palnych, gazów oraz instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem. Działanie gaśnicze dwutlenku węgla polega na silnym oziębieniu palących się materiałów oraz zmniejszeniu stopnia nasycenia mieszaniny palnej tlenem.

Sposób użycia gaśnicy śniegowej: wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię zaworu, skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru.

Gaśnice należy uruchamiać dopiero po dojściu do źródła pożaru, środek gaśniczy należy podawać nie na płomień, ale na palącą się powierzchnię od zewnątrz do środka. Nie wolno gasić odzieży na człowieku przy pomocy gaśnicy na dwutlenek węgla (CO_2), czyli tzw. gaśnicy śniegowej, gdyż temperatura rozprężającego się z dyszy CO_2 jest bliska – 80°C .

Charakter pracy wykonywanej w budynku może wymagać nagromadzenia sprzętu elektronicznego dużej wartości. W takim przypadku zasadne wydaje się dodatkowe, miejscowe zabezpieczenie maszyn elektronicznych urządzeniami gaśniczymi GSE 2x.

Urządzenie gaśnicze GSE 2x zawiera jako środek gaśniczy CO₂, uzupełniony o: CO<0,5 ppm, O₂<1 ppm, CH₄<5 ppm, H₂O<32 ppm.

Konstrukcja dyszy wypływowej zapewnia utrzymanie wypływającego dwutlenku węgla w fazie gazowej podczas całego okresu rozładowania urządzenia gaśniczego, co skutecznie zapobiega powstaniu zjawiska szoku termicznego, jakie ma miejsce przy rozładowaniu klasycznej gaśnicy śniegowej.

Podczas używania urządzenia gaśniczego GSE 2x do gaszenia pożarów urządzeń pod napięciem do 1000V strumień gaśniczy należy podawać z odległości nie mniejszej niż 1 metr.

Jeżeli w trakcie akcji gaśniczej nie ma możliwości zdjęcia obudowy

z palącego się urządzenia, środek gaśniczy można podawać przez otwory w obudowie zwracając uwagę aby nie dotknąć dyszą wylotową obudowy,

a szczególnie metalowych elementów będących pod napięciem.

GSE 2x pozwala na precyzyjne podanie środka gaśniczego na źródło ognia nie powodując zanieczyszczeń i uszkodzeń w najbliższym sąsiedztwie miejsca ewentualnego pożaru.

W budynku istnieje możliwość przygotowania posiłku, co powoduje możliwość powstania pożarów grupy F. Do gaszenia takich pożarów doskonale nadaje się urządzenie gaśnicze GWG-2xAF.

Jest to gaśnica pianowa wykorzystująca środki wodne (wodny roztwór środka gaśniczego AFFF), lecz jednocześnie nadaje się do gaszenia urządzeń będących pod napięciem do 1000V dzięki specjalistycznej konstrukcji dyszy, powodującej powstanie strumienia niewielkich kropeł, nieprzewodzącego prądu w ciągu całego czasu wypływu. Przeznaczona jest do gaszenia pożarów ciał stałych pochodzenia organicznego, takich jak drewno, papier tkaniny i tworzywa, posiada jednak dużą zdolność do gaszenia cieczy i materiałów stałych

topiących się w tym benzyny, olejów, lakierów i tłuszczów. Skuteczność gaśnicza piany jest znacznie większa niż wody. Uzyskuje się z jej pomocą odpowiednią warstwę izolacyjną, oraz – dodatkowo – wychłodzenie strefy pożaru zapobiegające niebezpieczeństwu powtórnego zapłonu. Dodatkowo, w sytuacji przypadkowego użycia

gaśnicy nie powoduje, jak w przypadku gaśnicy proszkowej, zanieczyszczeń, podrażnienia oczu i gardła.

Zasady konserwacji i remontów gaśnic określa DTR producenta sprzętu oraz PN-EN 3-7:2008. "Gaśnice przenośne. Część 7. Charakterystyki, wymagania eksploatacyjne i metody badań".

Następujące czynności kontrolne (systematyczna kontrola wzrokowa):

- / czy gaśnice znajdują się w miejscu dla nich przeznaczonym,
- / czy nie są uszkodzone w sposób widoczny,
- / czy nie są pozostawiane innymi przedmiotami i czy posiadają czytelną instrukcję obsługi,
- / czy nie są uszkodzone plomby i wskaźniki ciśnienia,
- / czy zawierają ładunek gaśniczy (ocena wagowa),
regularnie wykonywać powinien użytkownik budynku.

Konserwację wykonuje się wg zaleceń producenta, lecz nie rzadziej niż raz na rok.

Czynności wchodzące w skład konserwacji:

- / sprawdzenie ogólnego stanu gaśnicy, węży i zabezpieczeń,
- / sprawdzenie kompletności napisów i powłoki malarskiej,
- / sprawdzenie jakości, ciężaru lub objętości środka gaśniczego,
- / sprawdzenie ciężaru naboju gaśnic proszkowych wyzwanych CO₂,
- / sprawdzenie uchwytu i dźwigni, dokonanie odpowiednich wpisów.

Remont gaśnic należy przeprowadzać raz na pięć lat, lub każdorazowo po użyciu gaśnicy lub jej mechanicznym uszkodzeniu.

Czynności wchodzące w skład remontu:

- / czyszczenie, sprawdzanie szczelności i ponowne malowanie zbiornika,
- / rewizja wewnętrzna UDT (dla zbiorników od 6 kg),
- / wymiana ładunku gaśniczego,
- / naniesienie nowych napisów (inst. obsługi, nr UDT, etykieta prod.).

Konserwację i remont winny wykonywać uprawnione do tego osoby (firmy), stosując części, środki gaśnicze i cechy techniczne takie same, na jakie wyrób otrzymał certyfikat CNBOP.

Przy rozmieszczeniu gaśnic należy stosować następujące zasady:

- / sprzęt powinien być rozmieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych oraz przy przejściach i korytarzach,
- / przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
- / do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości min. 1 m,
- / długość dojścia do sprzętu nie może przekraczać 30 m,
- / sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła,
- / oznakowanych miejsc powinno być zgodnie z PN-92/N-01256/01.

Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, oznakowania p.poż. oraz oznakowania ewakuacyjnego ilustrują załączone plany ewakuacji.

PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (DzU nr 75, poz. 690 z późniejszymi zmianami – ostatnia DzU nr 109/2004, poz. 1156 [1]) w budynkach o kubaturze przekraczającej 1000 m³ lub zawierających strefy zagrożone wybuchem istnieje obowiązek instalowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu jest elementem bezpieczeństwa pożarowego, umożliwiającym w szczególności bezpieczne prowadzenie działań ratowniczych oraz w określonych sytuacjach, zabezpieczającym przed możliwością rozprzestrzeniania się pożaru, poprzez odcięcie dopływu energii elektrycznej do wszystkich obwodów elektrycznych. Wyłącznik ten powinien odcinać dopływ energii elektrycznej do wszystkich odbiorników z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru. Do urządzeń tych należy zaliczyć:

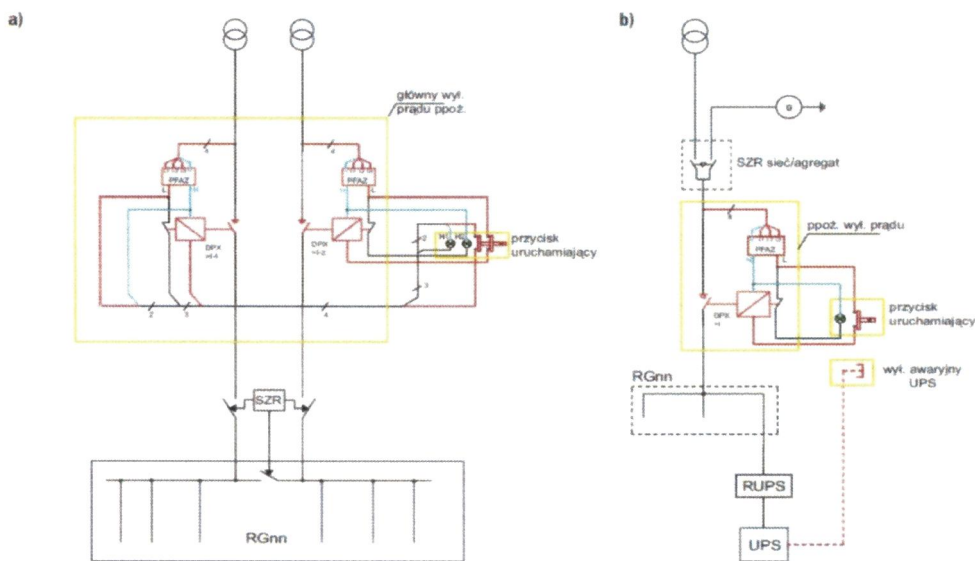
- pompy pożarowe,
- dźwiękowy system ostrzegania,
- oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne,
- windy przeznaczone dla ekip ratowniczych,
- systemy technicznych zabezpieczeń pożarowych,
- wentylację pożarową (w tym zasilanie napędów klap dymowych),
- system alarmu pożarowego.

Wyłącznik ten powinien być instalowany przy głównym wejściu do budynku lub złącza i odpowiednio oznakowany. Odcięcie dopływu prądu wyłącznikiem przeciwpożarowym nie może powodować samoczynnego włączenia drugiego źródła energii elektrycznej (w tym zespołu prądotwórczego) z wyjątkiem źródła zasilającego urządzenia, których funkcjonowanie w czasie pożaru jest niezbędne. Jako wyłącznik należy stosować aparat elektryczny typu rozłącznik, uzbrojony w cewkę wyzwalacza wzrostowego z możliwością zdalnego sterowania w układzie przełącznika faz, który w przypadku zaniku napięcia w jednej lub dwóch dowolnych fazach automatycznie przełączy zasilanie cewki wzrostowej na fazę aktywną. Parametry elektryczne dobieranego rozłącznika muszą spełniać wymagania wynikające z parametrów zwarciovych obliczonych

w miejscu jego instalacji, a jego prąd znamionowy nie może być mniejszy od prądu znamionowego poprzedzającego go zabezpieczenia. Sterowanie wyłącznikiem jest realizowane przez naciśnięcie przycisku w wyłączniku chronionym szklaną szybą, zainstalowanym przy wejściu do budynku lub w pobliżu złącza. Wyłącznik można uruchomić po zbitiu szybki, uniemożliwia to sterowanie nim w sposób przypadkowy oraz pozwala na bezpieczne wyłączenie zasilania przez strażaków podczas akcji gaśniczej. (rys.1.). Zastosowany aparat elektryczny w układzie przeciwpożarowego wyłącznika prądu musi posiadać możliwość ręcznego rozłączenia układu zasilania budynku. Wymóg ten jest podyktowany względami bezpieczeństwa. Możliwość ręcznego rozłączenia układu zasilania może okazać się niezbędna w przypadku awarii wyłącznika lub zaniku zasilania w sieci zasilającej budynek objęty akcją gaśniczą (nierozłączenie układu zasilającego instalację elektryczną budynku grozi porażeniem prądem elektrycznym strażaków biorących udział w akcji gaśniczej wskutek niekontrolowanego powrotu napięcia w sieci zasilającej). W tym celu przycisk uruchamiający przeciwpożarowy wyłącznik prądu powinien zostać wyposażony w sygnalizację świetlną. Lampka sygnalizacji świetlnej zadziałania wyłącznika musi być koloru zielonego i zaświecać się w przypadku zadziałania przeciwpożarowego wyłącznika prądu. Świecenie lampki kontrolnej przycisku uruchamiającego przeciwpożarowy wyłącznik prądu oznacza wyłączenie spod napięcia budynku objętego akcją gaśniczą. Jest to jednocześnie sygnał dla strażaków biorących udział w akcji gaśniczej, że można rozpocząć działania gaśniczo-ratownicze. Brak świecącej się lampki kontrolnej oznacza brak napięcia w budynku spowodowany przerwą w dostawie energii elektrycznej z systemu elektroenergetycznego lub awarią układu zdalnego sterowania przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu, co oznacza konieczność ręcznego wyłączenia. W związku z tym obok przycisku sterowniczego należy zamieścić trwały napis informujący o miejscu zainstalowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu. Z tego względu przeciwpożarowy wyłącznik prądu powinien zostać zainstalowany w miejscu dogodnym do eksploatacji. Jego instalacja powinna umożliwiać bezpieczne ręczne rozłączenie zasilania przez strażaków biorących udział w akcji gaśniczej. Zainstalowany w budynku przeciwpożarowy wyłącznik prądu powinien być poddawany systematycznym sprawdzeniom i kontroli prawidłowości działania tj. potwierdzenia, że dokonuje on wyłączenia energii elektrycznej w całym budynku. Kontrole w tym zakresie powinny być przeprowadzone przynajmniej raz w roku, a wszelkie stwierdzone nieprawidłowości natychmiast eliminowane przez uprawnionego elektryka. Sprawdzenie właściwego funkcjonowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu dokonywane jest przez uprawnionego elektryka, który każdorazowo o

wynikach kontroli informuje administrator obiektu, a przeprowadzone próby wpisuje do książki kontroli. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek nieprawidłowości związanych z funkcjonowaniem przeciwpożarowego wyłącznika prądu, dokonywane prace naprawcze powinny zostać udokumentowane w książce kontroli, z podaniem rodzaju nieprawidłowości, sposobu jej usunięcia oraz uprawnionej osoby, która dokonała niezbędnej naprawy i daty wykonania naprawy. Przeprowadzona kontrola działania przeciwpożarowego wyłącznika prądu powinna każdorazowo obejmować sprawdzenie czy dopływ energii elektrycznej został odłączony od wszystkich obwodów elektrycznych w całym budynku oraz czy w wyniku odcięcia dopływu

rys.1

energii elektrycznej załączyła się instalacja oświetlenia awaryjnego.

Ponadto użytkownik winien również zwrócić uwagę na systematyczną konserwację następujących instalacji:

-/ pomiary skuteczności zerowania – raz na 5 lat
 -/ rezystancji izolacji inst. el. – raz na 5 lat
 w/g Zarz. MGiE z 18.07.1986

-/ pomiary i sprawdzanie instalacji odgromowej – raz na 5 lat
 w/g PN-ICE 61024-1-2

mających duży wpływ na bezpieczeństwo pożarowe budynku.

Kontroli min. 1 raz w roku powinny również podlegać cechy wszystkich drzwi przeciwpożarowych:

- / kontrola samozamykaczy,
- / kontrola zawiasów domykających,
- / kontrola regulatorów kolejności zamykania (przy drzwiach dwuskrzydłowych),
- / kontrola stanu uszczelnień pęczniejących,
- / kontrola stanu uszczelnień (listew) dymoszczelnych,
- / kontrola stan okuć drzwiowych.

ZASADY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU

W razie powstania pożaru, pracownik, który go pierwszy zauważy obowiązany jest natychmiast zaalarmować innych pracowników oraz straż pożarną i Zarządzającego obiektem.

Alarmowanie można zlecić innej osobie, samemu zaś przystąpić do gaszenia pożaru przy użyciu gaśnic.

Należy pamiętać o tym, że nie wolno gasić wodą urządzeń elektrycznych będących pod napięciem.

Gaśnice należy uruchamiać dopiero po dojściu do źródła pożaru, środek gaśniczy należy podawać nie na płomień, ale na palącą się powierzchnię od zewnątrz do środka. Nie wolno gasić odzieży na człowieku przy pomocy gaśnicy na dwutlenek węgla (CO_2), czyli tzw. gaśnicy śniegowej, gdyż temperatura rozprężającego się z dyszy CO_2 jest bliska – 80°C .

Każdy z pracowników opuszczając stanowisko pracy, winien odłączyć wszystkie odbiorniki prądu od źródła zasilania i zwrócić uwagę, aby nie pozostawić na drogach, przejściach i w korytarzach przedmiotów mogących utrudnić komunikację i dotarcie ratowników do źródła ognia. Po zawiadomieniu straży pożarnej należy wyznaczyć pracownika, który zajmie się organizacją swobodnego dojazdu wozów ratunkowych oraz ewakuacją ludzi i mienia.

Prowadząc ewakuację należy pamiętać, że w pierwszej kolejności jest zorganizowanie natychmiastowego ratowania ludzi (szczególnie osoby niepełnosprawne oraz osoby obce, nie znające obiektu), następnie należy dokonać ewakuacji tylko tego mienia, które jest zagrożone bezpośrednio i nie można go ochronić lub gdy utrudnia dostęp do ogniska pożaru, bądź ułatwia jego rozszerzenie się.

Ewakuowane dokumenty i mienie winno być należycie strzeżone przed kradzieżą lub zniszczeniem.

Prawidłowy przebieg ewakuacji winny zapewnić trzy podstawowe grupy pracowników:

I grupa.

Zarządzający obiektem lub osoba wyznaczona kierują akcją ewakuacyjną i ratowniczą.

II grupa.

Wszyscy pracownicy przebywający w budynku, spokojnie, nie wywołując paniki opuszczają wraz z osobami z zewnątrz pomieszczenia i drogami ewakuacyjnymi wyprowadzają je poza budynek.

III grupa.

Wyznaczeni pracownicy sprawdzają czy w innych pomieszczeniach (ubikacje, szatnie, zaplecze) nie znajdują się osoby. Jeżeli kierujący akcją nie wyznaczy im innych zadań to opuszczają budynek razem z innymi opiekując się osobami z zewnątrz.

Po ogłoszeniu sygnału „EWAKUACJA” osoby wyznaczone przez Zarządzającego obiektem do nadzoru ewakuacji zobowiązane są:

- udać się do wyznaczonych zadań,
- pracownicy, którzy mają kontakt z osobami z zewnątrz powinni wraz z pracownikami obsługi zapewnić im możliwość opuszczenia budynku, w przypadku ewakuacji osób o ograniczonej zdolności poruszania się, należy zapewnić wózki lub przenosić (podtrzymywać) na rękach,
- jeżeli występuje zadymienie – w miarę możliwości zamknąć drzwi do pomieszczeń objętych pożarem, aby ograniczyć szybkość rozwoju pożaru i przenikania gazów pożarowych,
- wskazać osobom postronnym kierunek ruchu oraz zbiórki na zewnątrz obiektu,
- sprawdzić wszystkie pomieszczenia; toalety, szatnie, itp.
- wyznaczeni pracownicy administracji powinni pamiętać zabranii ze sobą listy obecności, listy wyjść służbowych, bądź innych dokumentów umożliwiających sprawdzenie, czy wszyscy opuścili budynek.

W czasie ewakuacji należy pamiętać o następujących zasadach:

- bezwzględnie w pierwszej kolejności należy ewakuować ludzi, a następnie cenny sprzęt i niezbędną dokumentację
- każdorazowo decyzję o rozpoczęciu i wariacie (całkowita, częściowa) ewakuacji podejmuje ..... lub podczas jego nieobecności

Pani/Pan.....

- do czasu przybycia jednostek ratowniczych ewakuacją kieruje osoba podejmująca decyzję o jej rozpoczęciu.

W czasie ewakuacji, przy wysokich temperaturach należy przykryć się zmoczonym płaszczem lub ręcznikiem (nie używać do tego celu okryć

z tworzyw sztucznych – grozi to skomplikowanymi i dotkliwymi poparzeniami) oraz należy poruszać się w pozycji pochylonej (przy podłodze temperatura jest niższa i jest więcej tlenu). Trzymać się należy blisko ścian, by nie tracić orientacji. Usta można zasłaniać zmoczoną chustką, co ułatwia oddychanie.

W przypadku odcięcia grupy osób przez pożar należy natychmiast zgłosić tę sytuację kierującemu ewakuacją. Osoby odcięte przez pożar powinny zebrać się w pomieszczeniu (miejscu) najbardziej odległym od źródła pożaru, a następnie powinny w miarę możliwości uszczelnić je. Powinny wzywać pomocy przez okno.

Ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo dróg głównych, będących jednocześnie drogami dojazdowymi dla wozów PSP wskazane jest aby wszyscy ewakuowani przez wyjścia ewakuacyjne udawali się w kierunku parkingu przed wejściem głównym do budynku.

Kierujący akcją ewakuacyjną winien podjąć czynności sprawdzające, czy wszyscy ewakuowani z budynku dotarli bezpiecznie do zewnętrznego rejonu ewakuacji (powtórzenie czynności).

W chwili przybycia straży pożarnej osoba dotychczas kierująca akcją ewakuacyjno-ratowniczą ma obowiązek poinformować dowódcę jednostki ratowniczo-gaśniczej o dotychczasowym przebiegu akcji i wydanych zarządzeniach oraz podporządkować się jego decyzjom podając fakt przekazania kierownictwa akcją do wiadomości wszystkim biorącym w niej udział.

Z chwilą opanowania i zlikwidowania ognia należy przystąpić do:

- / zabezpieczenia miejsca pożaru przed dostępem osób postronnych oraz zabezpieczyć mienie i dokumenty ewakuowane z miejsca pożaru
- / zabezpieczyć miejsca pożaru na potrzeby organów ścigania, ślady i dowody wskazujące na przyczynę pożaru, zaniechać jakichkolwiek działań w zakresie porządkowania pogorzeliska, do czasu uzyskania na takie działanie wyraźnego zezwolenia dowódcy akcji ratowniczo – gaśniczej.

USTALENIA ORGANIZACYJNE

Wyznaczonym pracownikiem do wykonywania zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest:

Pani/Pan.....

Zadania i obowiązki pracownika do spraw ochrony przeciwpożarowej:

- inicjowanie i organizowanie działalności w zakresie ochrony przeciwpożarowej, zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku i terenu do niego przyległego.

- prowadzenie okresowych i doraźnych kontroli wszystkich pomieszczeń budynku w zakresie stanu bezpieczeństwa pożarowego. Protokoły z kontroli wraz z wnioskami zmierzającymi do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego należy przekazywać Zarządzającemu obiektem w terminie dwóch tygodni od dnia zakończenia kontroli. Kontrola okresowa winna być przeprowadzana dwa razy w roku.
  - organizowanie i sprawowanie nadzoru nad prawidłowością rozmieszczenia i stanem technicznym przeciwpożarowych urządzeń zabezpieczających i podręcznego sprzętu gaśniczego, prawidłowym wyznaczeniem i oznakowaniem dróg ewakuacyjnych, stanem środków łączności na potrzeby alarmowania pożarowego.
  - organizowanie szkolenia przeciwpożarowego pracowników z możliwością praktycznego ćwiczenia w posługiwaniu się podręcznymi środkami gaśniczymi, najlepiej przy współudziale firmy konserwującej gaśnice
  - udział w pracach związanych z zamierzeniami inwestycyjno – remontowymi w zakresie oceny spełniania wymagań ochrony przeciwpożarowej
  - praktyczne sprawdzanie organizacji i warunków ewakuacji ludzi w formie przeprowadzanej okresowo (co najmniej raz na dwa lata) ewakuacji. O terminie przeprowadzenia działań związanych z próbą ewakuacją Zarządzający obiektem winien powiadomić Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.
  - informowanie wszystkich pracowników WIW o nowych warunkach ochrony przeciwpożarowej powstałych przez zmianę sposobu użytkowania obiektu lub z innych przyczyn.
  - zapoznanie wszystkich pracowników i instytucji wynajmujących pomieszczenia na terenie budynku G z treścią Instrukcji.
- Sugerowana forma zapoznania to warsztatowo-szkoleniowa z możliwością praktycznego przećwiczenia czynności do wykonania w czasie ewakuacji, np.: reakcji na przejawy paniki, umiejętności jej zapobieganiu.**

PRAKTYCZNE SPRAWDZANIE WARUNKÓW EWAKUACJI

- 1) Praktyczne sprawdzenie organizacji ewakuacji w budynku powinno mieć na celu:
  - sprawdzenie skuteczności sposobu alarmowania o zagrożeniu oraz powiadamiania o konieczności ewakuacji,

- sprawdzenie prawidłowości reakcji personelu w przypadku ogłoszenia alarmu pożarowego,
  - sprawdzenie obowiązujących procedur i zasad oraz warunków prowadzenia ewakuacji,
  - ocenę i koordynację działań personelu kierowniczego oraz pozostałych pracowników, odpowiedzialnych za prowadzenie i sprawny przebieg ewakuacji,
  - zmierzenie czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim przebywające,
  - zweryfikowanie obowiązujących zasad postępowania na wypadek pożaru oraz zminimalizowanie możliwości wystąpienia paniki i jej skutków.
- 2) Przed każdorazową organizacją działań w tym zakresie, należy wykonać określone czynności mające na celu właściwe przygotowanie praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji, a w szczególności:
- określenie celów i założeń planowanych działań,
  - określenie potrzeb ludzkich i sprzętowych, niezbędnych do przeprowadzenia i dokumentowania działań,
  - określenie szczegółowych zadań dla osób wyznaczonych do udziału w planowanych działaniach,
  - określenie przebiegu praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji z podziałem na etapy.
- 3) Określenie celów i założeń praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji sprowadza się do przyjęcia jednego lub kilku celów, wyszczególnionych wcześniej, wg występujących potrzeb, wynikających z doświadczeń i warunków prowadzenia ewakuacji w obiekcie, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków wypracowanych w oparciu o wcześniej przeprowadzone sprawdzenia organizacji ewakuacji.
- 4) Określenie potrzeb ludzkich i sprzętowych, niezbędnych do przeprowadzenia i dokumentowania praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji powinno obejmować wyznaczenie osób funkcyjnych, niezbędnych do przeprowadzenia planowanych działań sprawdzających i dokumentowania tych działań, a w szczególności wyznaczenie osób odpowiedzialnych za:
- przeprowadzenie pozoracji,
  - ogłoszenie alarmu,
  - obsługę środków łączności,
  - pomiar czasu ewakuacji,
  - przeliczenie osób ewakuowanych,
  - sprawdzenie pomieszczeń po zakończeniu ewakuacji.

- 5) Dla właściwego przygotowania praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji w zakresie potrzeb sprzętowych i materiałowych należy w szczególności przewidzieć:
  - rodzaj i ilość środków pozoracji,
  - sposób monitorowania i rejestracji ewakuacji oraz niezbędny w tym zakresie sprzęt rejestrujący (kamery, aparaty fotograficzne),
  - niezbędne środki łączności, do pomiaru czasu ewakuacji,
  - sprzęt ochrony osobistej dla osób dokonujących sprawdzenia pomieszczeń po zakończeniu ewakuacji.
- 6) Określenie szczegółowych zadań dla osób wyznaczonych do udziału w praktycznym sprawdzeniu organizacji ewakuacji winno obejmować sprecyzowanie poszczególnych czynności, wykonywanych przez osoby funkcyjne w planowanych działaniach wg założonych celów i przebiegu ewakuacji, a w szczególności czynności obejmujących:
  - sposób użycia środków pozoracji,
  - sposób ogłoszenia alarmu,
  - sposób dokumentowania przebiegu ewakuacji,
  - sposób pomiaru czasu trwania ewakuacji,
  - sposób sprawdzenia pomieszczeń i przeliczenia liczby ewakuowanych osób.
- 7) Przebieg praktycznego sprawdzania organizacji ewakuacji winien obejmować następujące etapy:
  - właściwe przygotowanie i rozmieszczenie środków pozoracji,
  - rozmieszczenie osób wyznaczonych do praktycznego sprawdzania ewakuacji na stanowiskach umożliwiających realizację przydzielonych zadań,
  - ogłoszenie alarmu (donośnym głosem, dzwonkiem),
  - zmierzenie czasu trwania poszczególnych faz ewakuacji, a w szczególności czasu od ogłoszenia alarmu do rozpoczęcia ewakuacji oraz czasu potrzebnego na opuszczenie obiektu przez wszystkie osoby w nim przebywające (od faktycznego rozpoczęcia ewakuacji do jej zakończenia).

Analiza i wnioski z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji.

- 1) Każdorazowe przeprowadzenie praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku powinno zostać zabezpieczone szczegółową analizą warunków i przebiegu ewakuacji oraz sporządzeniem stosownych wniosków, przy czym analiza winna uwzględniać w szczególności realizację założonych celów, a wnioski dotyczyć elementów wymagających poprawy, zarówno w organizacji jak i w warunkach ewakuacji.

- 2) Analiza i wnioski z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji powinny w szczególności dotyczyć:
  - założonego i osiągniętego czasu ewakuacji , przy czym w przypadku istotnych rozbieżności, określenie przyczyn opóźnienia i sposobów eliminacji czynników utrudniających ewakuację,
  - przyjętego sposobu prowadzenia ewakuacji z poszczególnych części i pomieszczeń budynku oraz określenia ewentualnych zmian w koncepcji ewakuacji , eliminujących utrudnienia i zagrożenia mające wpływ na czas i bezpieczeństwo ewakuacji,
  - oceny istniejących sposobów postępowania na wypadek pożaru i zasad prowadzenia ewakuacji oraz stopnia znajomości sposobów i zasad wśród personelu oraz ewentualnych kierunków zmian w obowiązujących procedurach i obowiązującym systemie szkolenia przeciwpożarowego,
  - oceny stopnia sprawności przeprowadzonej ewakuacji i stopnia przygotowania pracowników personelu oraz wskazania mające na celu poprawę osiągniętego rezultatu.
- 3) Analiza i wnioski z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji winy zostać sporządzone przez osobę odpowiedzialną za sprawy ppoż. przy konsultacjach z uczestniczącym w ćwiczeniach strażakiem PSP.
- 4) Regularne przeprowadzenie praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji powinno pozwolić na:
  - wypracowanie optymalnych sposobów postępowania na wypadek pożaru,
  - wypracowanie właściwych zasad prowadzenia ewakuacji przy uwzględnieniu rozwiązań techniczno-budowlanych, istniejących w budynku,
  - wypracowanie właściwych reakcji wśród personelu w przypadku powstania zagrożenia i konieczności ewakuacji,
  - osiągnięcie skrócenia czasu trwania poszczególnych faz ewakuacji i w konsekwencji całkowitego czasu potrzebnego na ewakuację.
  - Obowiązki pracowników wszystkich firm i jednostek organizacyjnych mających swoją siedzibę w budynku biurowym WIW w Opolu:
    - znać przepisy i zasady ochrony przeciwpożarowej zawarte w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego i instrukcji postępowania na wypadek pożaru
    - brać czynny udział w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej, znać zasady alarmowania i posługiwania się

podręcznym sprzętem gaśniczym, powiadamiać niezwłocznie przełożonych o zauważonych w miejscu pracy zagrożeniach stanu bezpieczeństwa pożarowego

- wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa pożarowego, dbać o ład i porządek w miejscu pracy.

Obowiązki osób wskazanych zarządzeniem Zarządzającego budynkiem:

1. Imię i nazwisko _____ -

.....
.....
.....

2. Imię i nazwisko _____ -

.....
.....
.....

3. Imię i nazwisko _____ -

.....
.....
.....

4. Imię i nazwisko _____ -

.....
.....
.....

ORGANIZACJA I PROGRAMY SZKOLEŃ

Działalność szkoleniową w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym także w zakresie ochrony przeciwpożarowej, prowadzona jest przez pracodawcę, który powinien zapewnić:

- szczegółowe programy poszczególnych rodzajów szkolenia dla określonych grup stanowisk opracowane w oparciu o programy ramowe,
- programy szkolenia instruktorów w zakresie metod prowadzenia instruktażu – w przypadku prowadzenia takiego szkolenia,
- wykładowców i instruktorów o wysokich kwalifikacjach odpowiednich do realizowanych programów szkolenia,
- odpowiednie warunki lokalowe do prowadzenia działalności szkoleniowej,

- wyposażenie dydaktyczne niezbędne do właściwej realizacji programów szkolenia,
- właściwy przebieg szkolenia i doskonalenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz prowadzenie dokumentacji w postaci programów szkolenia, dzienników zajęć, protokołów z przebiegu egzaminów i rejestrów wydanych zaświadczeń.

Szkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej powinno zapewniać jego uczestnikom m.in.:

- poznanie przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego w zakresie niezbędnym do wykonywania pracy na określonym stanowisku oraz związanych z tym stanowiskiem obowiązków i odpowiedzialności w zakresie ochrony przeciwpożarowej
- nabycie umiejętności wykonywania pracy w sposób bezpieczny dla siebie i innych osób oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych, w sytuacjach, gdy wybuchnie pożar lub dojdzie do innego zdarzenia powodującego zagrożenie dla pracowników, mienia czy środowiska. Pracownicy powinni być zapoznani z zasadami udzielania pomocy osobom, które uległy wypadkom w wyniku zaistniałego pożaru lub innego niebezpiecznego zdarzenia.

Ogólne zasady szkolenia wstępnego.

Szkolenie wstępne przeprowadzane jest według programów opracowanych dla poszczególnych grup stanowisk (zawodów)

I obejmuje:

- / szkolenie wstępne ogólne – instruktaż ogólny
- / szkolenie wstępne na stanowisku pracy – instruktaż stanowiskowy
- / szkolenie wstępne podstawowe – szkolenie podstawowe.

Instruktaż ogólny obejmuje wszystkich nowo zatrudnionych pracowników, a także studentów odbywających praktyki, oraz uczniów szkół zawodowych odbywających praktyczną naukę zawodu w zakładzie pracy – przed dopuszczeniem ich do wykonywania pracy.

W ramach instruktażu ogólnego zapoznaje się pracowników z obowiązkami z zakresu ochrony przeciwpożarowej na stanowisku pracy oraz z zasadami postępowania na wypadek pożaru oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy. W ramach tego szkolenia pracownicy powinni zostać zapoznani z obowiązującymi ich regulacjami wynikającymi z aktualnych przepisów, a zawartymi w instrukcji techniczno-ruchowej lub instrukcji bezpieczeństwa pożarowego. Instruktaż stanowiskowy powinien zapoznać uczestników szkolenia z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Instruktaż stanowiskowy przeprowadzany jest przed dopuszczeniem pracownika do wykonywania pracy na określonym stanowisku,

w odniesieniu do:

- / pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych i innych, których charakter pracy będzie się wiązał z bezpośrednim kontaktem z produkcją i jej kontrolą lub z narażeniem na zagrożenia zawodowe
- / pracowników przenoszonych na inne stanowiska, oraz zatrudnionych na tych stanowiskach w przypadku zmiany warunków techniczno-organizacyjnych, w szczególności zmiany procesu technologicznego, zmiany organizacji stanowisk pracy, wprowadzenia do stosowania substancji o działaniu szkodliwym dla zdrowia lub niebezpiecznym,

Czas trwania instruktażu stanowiskowego jest uzależniony od przygotowania zawodowego pracownika, dotychczasowego stażu pracy oraz rodzaju pracy i zagrożeń występujących na stanowisku pracy. Odbycie przez pracownika instruktażu ogólnego i stanowiskowego powinno być potwierdzone przez pracownika na piśmie oraz odnotowane w aktach osobowych pracownika.

Szkolenie podstawowe powinno zapewnić pracownikom wiedzę i umiejętności niezbędne do wykonywania lub organizowania pracy zgodnie z przepisami i zasadami BHP, a także bezpieczeństwa pożarowego oraz umiejętności postępowania w przypadku pożaru lub innego zagrożenia mogącego wystąpić w zakładzie.